

Notat

Modtager(e):

Udvalget for Videnskab og Teknologi

Kopi:

**Høringsoversigt vedrørende forslag til lov om ændring af universitetsloven
(opfølgning på universitets-evalueringen m.v.)**

Universitets- og Bygningsstyrelsen har den 10. november 2010 sendt ovennævnte udkast til lovforslag i høring blandt relevante institutioner, organisationer og myndigheder. Herudover har høringen været offentliggjort på Universitets- og Bygningsstyrelsens hjemmeside og på Høringsportalen.

Ved høringsfristens udløb den 15. december 2010 var der indkommet 28 høringssvar. Efter fristens udløb er der yderligere indkommet fire høringssvar. Det skal for en god ordens skyld bemærkes, at supplerende materiale på hjemmesider m.v., der henvises til, ikke anses for at være indkommet som høringssvar.

Den 25. november 2010 og 15. december 2010 blev der udsendt yderligere to høringforslag som opfølgning på de nu afsluttede forhandlinger om universitets-evalueringen fra 2009. Høringsfristerne for disse var henholdsvis den 6. januar og 24. januar 2011. Lovforslaget blev sendt i høring ad flere omgange, fordi det var vigtigt for forligskredsen, at høringssvarerne fik god tid at gennemgå det.

I dette notat er der givet et kort resumé af de væsentligste bemærkninger til lovforslaget. Afslutningsvis er der desuden redegjort for de ændringer, der er foretaget i lovforslaget på baggrund af høringen.

Overordnede bemærkninger til lovforslaget

Lovforslaget modtages generelt positivt. I høringssvarene findes det overvejende glædeligt, at der gives organisatoriske frihedsgrader, og at der sker en præcisering af forskningsfriheden samt medbestemmelse og medinddragelse for medarbejdere og studerende. Det er dog ikke alle, der finder forslaget om bestyrelsens uafhængighed og udpegningsperiode hensigtsmæssigt.

Endelig er der generelt kritik af opfølgningen på Finansministeriets selvejerreport, som flere høringssvar finder, er en begrænsning af universiteternes selvstyre. I hovedparten af høringssvarene peges der på selvejereformen som udtryk for en centralisering, der vil reducere ledelsesrummet på universiteterne. Samtidig frygtes en så høj grad af standardisering, at de nuværende økonomiske frihedsgrader begrænses og

Universitets- og
Bygningsstyrelsen
Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

8. februar 2011

**Universitets- og
Bygningsstyrelsen**
Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3395 1200
Telefax 3395 1300
E-post ubst@ubst.dk
Netsted www.ubst.dk
CVR-nr. 2090 5808

Sagsnr. 10-088435
Dok nr. 1681973
Side 1/21

dermed, at grundlaget for det økonomiske selveje udhules. Desuden peges der på indgreb i universiteternes muligheder for at tilrettelægge en effektiv økonomistyring.

Organisatoriske frihedsgrader

Universiteterne, Danske Universiteter, Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Danmarks Forskningspolitiske Råd, Dansk Erhverv, Landbrug og Fødevarer IDA, AC og DJØF finder det positivt, at universiteterne får større frihedsgrader til at tilrettelægge egen organisering. *Enkelte universiteter* bemærker hertil, at det er vigtigt, at der holdes fast i den enstrengede ledelse.

Ministeren oplyser, at forslaget imødekommes, jf. afsnittet nederst om ændringer på baggrund af høringen.

Landbrug og Fødevarer finder det vigtigt, at organisatoriske ændringer analyseres og behandles, hvor erhvervene og aftagerne er repræsenteret. *FTF* opfordrer til, at universiteternes struktur indrettes med henblik på størst mulig overskuelighed for samarbejdspartnere.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 2/21

Ministeren oplyser, at universiteterne får frihed til at organisere sig på den måde, der er bedst for det enkelte universitet. Dermed får universiteterne også frihed til at tilrettelægge, hvordan en proces for inddragelse af relevante interessenter eventuelt kan ske.

Københavns Universitet foreslår, at universiteter bør omfatte et eller flere hovedområder, og at der via vedtægten af bestyrelsen konkret kan træffes beslutning om andre/supplerende organisationsformer til at understøtte universitetets opgavevaretagelse. *Dansk Magisterforening* foreslår, at det alene er bestyrelsen, der fastsætter universitetets organisering.

Ministeren oplyser, at universiteterne selv kan vælge, om universitetet skal omfatte hovedområder. Bestyrelsen sætter rammerne for rektors organisering, og der ses derfor ikke behov for den foreslåede begrænsning.

Aarhus Universitet bemærker, at den frie organisering ikke må medføre nye ulovbestemte bindinger i forbindelse med ministeriets godkendelse af vedtægter.

Ministeren oplyser, at det er fastlagt i forslaget, hvad vedtægten skal indeholde. Der er ikke påtænkt nogen ændringer i ministeriets procedure for godkendelse af vedtægter.

Danske Studerendes Fællesråd foreslår, at vedtægterne også skal behandles i de kollegiale organer. *ACE Denmark* foreslår, at det fastsættes som krav, at det af vedtægten skal fremgå, hvor i universitetets organisation ansvaret for kvalitetssikringen placeres. *ACE Denmark* bemærker, at ansvarsplaceringen for kvalitetssikringen på institutionsniveauet, der efter de gældende regler følger af § 16, med forslaget ikke længere følger af loven.

Ministeren oplyser, at universiteterne har frihed til at tilrettelægge, hvordan relevante organer kan inddrages i forbindelse med udarbejdelse af vedtægten.

Universiteterne kan desuden vælge, hvor ansvaret for kvalitetssikringen placeres, udover det krav som følger af studienævnets ansvar for kvalitetssikring, jf. lovens § 18, stk. 4.

Delegation fra rektor og udvalg

Københavns Universitet og Danmarks Tekniske Universitet noterer sig med tilfredshed, at al kompetence udgår fra rektor. *Københavns Universitet* er overordentligt tilfreds med, at rektors kompetence kan delegeres til den øvrige ansatte ledelse, men bemærker dog, at afgrænsningen »den øvrige øverste ledelse« kan være for snævert, hvis det kun er prorektor og universitetsdirektøren.

Ministeren oplyser, at det fremgår af forslaget, at der kan delegeres til den øvrige ledelse. Af bemærkningerne fremgår det tillige, at delegation kan ske i led, således at den enkelte leder kan videredelegere til en leder på et mere decentralt niveau. Derudover fremgår det direkte, at de øvrige ledere fx er prorektor, direktør, dekaner, funktionsdekaner, ph.d.-skoleledere, institutledere, centerledere og studieledere.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 3/21

Det Frie Forskningsråd for Kultur og Kommunikation vurderer, at de øgede beføjelser, der tillægges rektor og bestyrelsen lægger op til en enstrengt og topstyret ledelsesstruktur, som ikke tilgodeser, at ledelse af forskning bedst sker så tæt på forskningen som muligt. *Medarbejdersiden på Københavns Universitet og Mogens Ove Madsen* ser kompetencen til at fastlægge organiseringen hos rektor som en centralisering. *Dansk Magisterforening* foreslår, at præciseringen af, at al kompetence udgår fra rektor, udgår, idet de ansatte lederes ledelsesmæssige fokus vender opad i organisationen i stedet for at være rettet mod medarbejderne. *Dansk Magisterforening* foreslår, at kompetenceforholdene i stedet fastsættes i vedtægten. *Danske Studerendes Fællesråd* mener, at en forsknings og/eller undervisningsudførende enhed bør betragtes som et organisationsniveau og finder, at organisationsstrukturen skal defineres i vedtægterne og ikke være rektors beslutning.

Ministeren oplyser, at universiteterne kan vælge, hvordan ledelsen af forskningen skal ske inden for universitetslovens ramme i øvrigt. Universiteterne kan i øvrigt vælge hvilke enheder, der skal betragtes som et organisationsniveau. Bestyrelsen sætter rammerne for rektors organisering af universitetet, og der ses derfor ikke behov for den foreslåede begrænsning.

Aarhus Universitet foreslår, at § 14, stk. 4, 2. pkt. om, at ledere skal være anerkendte forskere, formuleres sådan, at disse i relevant omfang skal have erfaring med uddannelse og/eller rådgivning på grund af de nye opgaver med forskningsbaseret myndighedsbetjening.

Ministeren oplyser, at lederne i relevant omfang skal have erfaring med uddannelse. Der er ikke noget i vejen for, at universitetet kræver erfaring med rådgivning i de situationer, hvor lederen ansættes i en stilling, hvor denne kompetence er relevant.

DJØF bemærker, at det er vigtigt, at det enkelte universitet tilkendegiver, hvilke beslutningskompetencer eller høringsrettigheder de enkelte organer har.

Ministeren oplyser, at forslaget imødekommes, jf. afsnittet nederst om ændringer på baggrund af høringen.

Københavns Universitet hilser det velkomment, at der bliver mulighed for at delegerer fra udvalg og råd. *Aarhus Universitet* ønsker det tydeliggjort, at det er såvel lovens faste opgaver som de nye opgaver, der kan delegeres (høringsudkastets § 15, stk. 4, § 16b, stk. 3, § 18, stk. 5). *Syddansk Universitet* finder det dog ikke hensigtsmæssigt at give mulighed for at delegerer opgaver, når denne adgang ikke rækker ud over de almindelige forvaltningsretlige regler.

Ministeren oplyser, at både de i loven fastsatte opgaver og de opgaver, som pålægges gennem vedtægten, kan delegeres til udvalg under akademisk råd, ph.d.-udvalg eller studienævn. Det følger af de forvaltningsmæssige grundsætninger om intern delegation hos kollegiale organer.

Danske Studerendes Fællesråd, Københavns Universitets studerende og Aalborg Universitet ser positivt på, at en række organer kan tillægges opgaver ud over de i loven beskrevne. *Aalborg Universitet* ønsker aktuelt at benytte sig af denne mulighed. *Danske Studerendes Fællesråd* bemærker, at det er nødvendigt, at de kollegiale organer får den nødvendige administrative opbakning og har det nødvendige videngrundlag at basere deres arbejde på.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 4/21

Akademisk råd

Aarhus Universitet, Københavns Universitet og HK-STAT foreslår, at det teknisk administrative personale også bliver medlemmer af akademisk råd i tråd med forslagets intention om medbestemmelse og medinddragelse og af hensyn til ligebehandling af universitetsbefolkningen.

Ministeren oplyser, at akademisk råd skal varetage en række specifikke akademiske opgaver. Dette afspejles blandt andet af sammensætningen af rådet. Det er derfor ikke hensigtsmæssigt, at det teknisk administrative personale bliver medlemmer af akademisk råd.

Aalborg Universitet, Københavns Universitet og Danmarks Tekniske Universitet påpeger nogle problemstillinger ved, at rektor eller dekanen ikke længere er født formand for akademisk råd. *Danmarks Tekniske Universitet og Københavns Universitet* finder, at hvis rektor ikke er formand for akademisk råd, vil det give medarbejdere og studerende mindre medbestemmelse og medindflydelse, idet rektor hverken er tvungent medlem eller formand.

Ministeren oplyser, at forslaget imødekommes, jf. afsnittet nederst om ændringer på baggrund af høringen.

Danske Studerendes Fællesråd, medarbejdersiden på Københavns Universitet og AC finder det omvendt positivt, at akademisk råd selv kan vælge sin formand. *AC* ser det som en styrkelse af akademisk råd, idet formanden vil være en repræsentant for det den akademiske søjle og ikke ledelsen.

Ministeren oplyser, at forslaget imødekommes, jf. afsnittet nederst om ændringer på baggrund af høringen.

Københavns Universitet finder ikke, at formålet med akademisk råd er at sikre medbestemmelse og medinddragelse, men at varetage specifikke akademiske spørgsmål og foreslår, at den nuværende formulering for § 15, stk. 1 bibeholdes. *Københavns Universitet* har samme holdning vedrørende ph.d.-udvalget og studienævnet. Det påpeges, at medarbejdere ikke er nævnt i ph.d.-udvalgsbestemmelsen.

Ministeren oplyser, at forslaget imødekommes, jf. afsnittet nederst om ændringer på baggrund af høringen.

Medarbejdersiden på Københavns Universitet ønsker, at det fastsættes, at der altid fastsættes akademisk råd på institutniveau. *Københavns Universitets ledelse* kan ikke støtte dette forslag, da de finder, at forslaget giver muligheden allerede.

Ministeren oplyser, at universiteterne kan vælge, hvor mange og på hvilke organisatoriske niveauer akademisk råd skal nedsættes.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Dansk Magisterforening og Danske Studerendes Fællesråd påpeger, at bestemmelsen om, at akademisk råd kan opløses, ikke bør kunne anvendes, hvis det er på grund af, at rektor er uenig med rådets beslutninger. *Medarbejdersiden på Københavns Universitet* foreslår, at rektor ikke får mulighed for at delegere den kompetence, der giver mulighed for at nedlægge ph.d.-udvalg og studienævn.

Side 5/21

Ministeren oplyser, at der ikke er tale om nogen ændring af gældende ret. Det vil sige, at det er en absolut undtagelse, at bestemmelsen kan finde anvendelse, og det kun er ved (fare for) alvorlig misrøgt. Rektors mulighed for at delegere muligheden for at nedlægge ph.d.-udvalg og studienævn fastholdes fordi delegationsmuligheden ikke ændrer ved, at rektor har det endelige ansvar for en beslutning om at nedlægge ph.d.-udvalg eller studienævn.

De studerende på Københavns Universitet foreslår, at akademisk råd også skal have til opgave at godkende studieordninger, udtaleret til rektor og bestyrelsen og beslutningskraft i forhold til budgetter. *Københavns Universitets ledelse* støtter ikke forslaget, da det bryder med den enstrengede ledelse.

Ministeren oplyser, at der med forslaget ikke er lagt op til en ændring af den enstrengede ledelse.

Dansk Magisterforening og Danske Studerendes Fællesråd mener, at det er oplagt, at akademisk råd fastlægger studienævnsstrukturen, da akademisk råd besidder den nødvendige faglige viden til at vurdere antallet og placeringen af studienævn inden for rådets fagområde.

Ministeren oplyser, at universiteterne kan vælge, hvor mange og på hvilke organisatoriske niveauer studienævn skal nedsættes.

Danmarks Forskningspolitiske Råd bemærker, at akademisk råd skal have en væsentlig faglig tyngde, uagtet hvilket niveau det etableres på. Rådet påpeger, at man kan udvande fagligheden ved at overorganisere sig med mange parallelle

organer.

Ministeren oplyser, at sammensætningen af akademisk råd er den samme, uanset på hvilket niveau de oprettes.

Aarhus Universitet foreslår, at akademisk råds opgave med at tildele ph.d.-graden bør udgå, idet den ikke spiller sammen med ph.d.-bekendtgørelsens bestemmelse om, at der skal foreligge en indstilling fra bedømmelsesudvalget for at tildele en ph.d.-grad. Den formelle tildeling af ph.d.-graden i akademisk råd er et forsinkende led. Afgørelsen burde ligge hos den ansvarlige leder af hovedområdet på baggrund af sagkyndig indstilling fra bedømmelsesudvalget, mens akademisk råd pålægges rollen som generelt kvalitetssikringsorgan på baggrund af jævnlige rapporter fra ph.d.-skolen.

Ministeren oplyser, at ph.d.-graden er en akademisk grad, der tildeles efter indstilling fra bedømmelsesudvalget. Der er ikke tilsigtet nogen ændring af gældende ret på dette område, og det forekommer fortsat mest hensigtsmæssigt, at akademisk råd tildeler ph.d.-graden.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 6/21

Danske Studerendes Fællesråd ser gerne, at universitets ansatte og studerende har mulighed for at afsætte en ansat leder ved enstemmighed i det tilhørende kollegiale organ, så at akademisk råd kan afsætte en dekan, og institutrådet har mulighed for at afsætte en institutleder. *Danske Studerendes Fællesråd* mener, at der bør være mulighed for medbestemmelse på økonomien eller i det mindste mulighed for at påvirke økonomiske retningslinjer og prioriteringer og finder, at de kollegiale organer bør kunne udtale sig direkte til bestyrelsen og ikke kun den organisatoriske leder, jf. bemærkninger til § 15, stk. 1.

Ministeren oplyser, at der er med forslaget ikke lagt op til en ændring af den enstrengede ledelse. Det fastholdes derfor, at de enkelte organer udtaler sig til lederen på det organisatoriske niveau, hvor organet er nedsat.

Ph.d.-udvalg og studienævn

Syddansk Universitet og Aalborg Universitet bemærker, at det bør præciseres, at ph.d.-skolelederen og studielederen skal udpeges af rektor og ikke skal ansættes, som det fremgår af forslaget. Det anføres, at ph.d.-skolelederen og studielederen derfor ikke bør omfattes af høringsudkastets § 14, stk. 4.

Ministeren oplyser, at forslaget imødekommes, jf. afsnittet nederst om ændringer på baggrund af høringen.

På den anden side foreslår *Københavns Universitet og Dansk Magisterforening*, at ph.d.-skolelederen skal være anerkendt forsker og have erfaring med og indsigt i ph.d.-uddannelse. *Københavns Universitet* foreslår, at det understreges, at en ph.d.-skoleleder er leder af en videnskabelig enhed selv om denne ikke betragtes som en organisatorisk enhed.

Ministeren oplyser, at forslaget imødekommes, jf. afsnittet nederst om ændringer på baggrund af høringen.

Københavns Universitet foreslår, at studielederen ansættes af rektor, i stedet for

at studienævnet indstiller til rektor.

Ministeren oplyser, at ph.d.-skolelederen og studielederen som hidtil udpeges af rektor og ikke ansættes.

Aalborg Universitet foreslår, at ph.d.-udvalgets indstilling af bedømmelsesudvalg sker til akademisk råd i stedet for til rektor, idet det er rådets opgave at sikre den faglige standard på det enkelte område.

Ministeren oplyser, at der ikke er noget over-/underordningsforhold mellem akademisk råd og ph.d.-udvalget. Det forekommer derfor mest hensigtsmæssigt, at begge indstiller sammensætningen af bedømmelsesudvalg til rektor.

Dansk Magisterforening anfører, at der bør være mindst ét ph.d.-udvalg for hver ph.d.-skole, og at det bør indføres i bemærkningerne, at en ligelig sammensætning mellem videnskabeligt personale og studerende bør tilstræbes. Endvidere finder *Dansk Magisterforening*, at ph.d.-udvalgene og studienævnene skal kunne udtale sig om alle relevante sager og ikke kun dem, der forelægges udvalgene/nævnene.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 7/21

Ministeren oplyser, at universiteterne kan vælge, hvor mange ph.d.-udvalg der nedsættes og på hvilke organisationsniveauer, herunder også hvordan udvalget sammensættes og hvilke opgaver det har, udover dem der fremgår af loven.

Aarhus Universitet foreslår endvidere, at ph.d.-udvalgets sagsbehandlingsopgaver om merit, sammensætning af bedømmelsesudvalg og godkendelse af ph.d.-kurser lægges i ledelsesstrengen. Ph.d.-udvalget bør være et organ, der kan være med til at påvirke den retning, som ph.d.-skolen og ph.d.-uddannelsen skal gå og som f.eks. udarbejder retningslinjer for uddannelsens tilrettelæggelse og yder rådgivning / kvalitetssikring på baggrund af jævnlige rapporter fra ph.d.-skolen.

Ministeren oplyser, at ph.d.-udvalget er et kollegialt organ, der skal varetage en række konkrete opgaver i forbindelse med ph.d.-uddannelse. Der forekommer derfor ikke hensigtsmæssigt, at disse flyttes over i ledelsesstrengen. De foreslåede øvrige opgaver om udarbejdelse af retningslinjer m.v. kan allerede efter forslaget tildeles udvalget.

Københavns Universitet foreslår, at studielederen udskrives af loven, ligesom dekanen og institutlederen. *Københavns Universitet* påpeger, at det er uhensigtsmæssigt, at en prioriteret kerneydelse ikke har det fornødne ledelsesophæng. *Københavns Universitet* påpeger, at snitfladerne mellem studienævnets og rektors kompetencer er uklare. Dette ses blandt andet i, at bestyrelsen/rektor i vedtægten skal fastsætte organiseringen, herunder ansættelse af de uddannelsesansvarlige ledere, mens studienævnet skal sikre kvalitetssikring af uddannelser, tilrettelægge uddannelser osv.

Ministeren oplyser, at studielederen er internt udpeget blandt de videnskabelige medarbejdere. Det forekommer derfor ikke hensigtsmæssigt, at studielederen ansættes, hvilket blandt vil kræve nyt opslag af stillingen.

Syddansk Universitet foreslår, at studielederen får kompetence til at træffe afgørelser, der ellers er tillagt studienævnet, når studienævnet ikke kan samles, for eksempel i sommerferien, således at studerende i denne periode kan få afgjort dispensations- eller meritsager.

Ministeren oplyser, at opgaverne er tillagt studienævnet. Der er ikke tilsigtet nogen ændring af denne retstilstand.

De studerende på Københavns Universitet foreslår, at studienævnene skal ligge på et organisatorisk niveau, der ligger tæt på det lokale fagmiljø eller de specifikke uddannelser som studienævnet dækker.

Ministeren oplyser, at universiteterne kan vælge, hvilke områder de enkelte studienævn skal dække.

Aarhus Universitet og Københavns Universitet foreslår, at meritsager henlægges til administrationen i stedet for i studienævnet. *Aarhus Universitet* foreslår, at der sættes fokus på det centrale i studienævnets arbejde med udvikling af uddannelserne i stedet for at være et sagsbehandlende organ.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 8/21

Ministeren oplyser, at studienævnet er et kollegialt organ, der skal varetage en række konkrete opgaver i forbindelse med uddannelse. Det forekommer derfor ikke hensigtsmæssigt, at disse flyttes over i ledelsesstrengen. De foreslåede øvrige opgaver om udvikling af uddannelser kan allerede efter forslaget tildeles udvalget.

Forskningsfrihed

De høringsparter, der omtaler forskningsfrihed, tilkendegiver alle, at det er positivt, at bestemmelsen om den individuelle forskningsfrihed præciseres. Langt størstedelen udtrykker tillige tilfredshed med, at den individuelle forskningsfrihed også foreslås nævnt i lovens formålsparagraf. Alene *Danmarks Tekniske Universitet* finder, der er tale om en overdreven reaktion på et i praksis ikke eksisterende problem.

Dansk Magisterforening finder, at udviklingen går i den rigtige retning med en mere positiv formulering og en præcisering. *DJØF* anfører, at det er positivt, mens *AC* desuden finder det nyttigt. Også *IDA* bifalder præciseringen.

Også *universiteterne* (bortset fra *Danmarks Tekniske Universitet*) udtrykker sig meget positivt. Dog foreslår *Københavns Universitet*, at sætningen »Rektor eller den der er bemyndiget hertil må ikke over længere tid pålægge de videnskabelige medarbejdere opgaver i hele deres arbejdstid, således at de reelt fratages deres forskningsfrihed« ændres til »Rektor eller den der er bemyndiget hertil må ikke over længere tid pålægge de videnskabelige medarbejdere opgaver i et sådant omfang, at de reelt fratages deres forskningsfrihed«.

Ministeren oplyser, at en imødekommelse vil føre til en mindre beskyttelse af forskningsfriheden.

Desuden opfordrer *Københavns Universitet* til, at der i bemærkningerne

indskrives vejledende eksempler til fremtidige fortolkninger herpå.

Ministeren oplyser, at det er vanskeligt at forudsige, hvilke konkrete sager der vil være behov for at eksemplificere. Det vurderes derfor uhensigtsmæssigt, at give præcise eksempler.

Danmarks Forskningspolitiske Råd bemærker, at det er vanskeligt at definere omfanget af bestemmelsen om, at der ikke over længere tid må pålægges opgaver, således at de videnskabelige medarbejdere reelt fratages deres forskningsfrihed, men finder desuagtet, at bemærkningen bidrager positivt til at sikre forskningsfriheden.

Dansk Magisterforening påpeger, at udtrykket »over længere tid« kan give anledning til fortolkningstvister og foreslår i stedet følgende formulering: »Rektor eller den der er bemyndiget hertil må ikke pålægge de videnskabelige medarbejdere opgaver i et sådant omfang, at de over en periode på 3 år ikke vil have halvdelen af arbejdstiden til rådighed for egen, selvvalgt fri forskning inden for rammerne af universitetets virksomhed.« Yderligere stiller Mogens Ove Madsen spørgsmål ved, hvad der menes med »ikke over længere tid«.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 9/21

Ministeren oplyser, at det ikke er muligt klart at definere, hvor meget tid der er til fri forskning, idet det vil variere over tid, fra område til område og fra forsker til forsker.

Medarbejdersiden på Københavns Universitet opfordrer til, at der i bemærkningerne indskrives en anbefaling af, at der lokalt indgås aftaler, der sikrer en tilstrækkelig sammenhængende forskningstid inden for en passende tidshorisont, således at de videnskabelige medarbejdere kan opfylde deres forskningsforpligtelse inden for arbejdstiden.

Ministeren oplyser, at universiteterne er selvejende institutioner, og det må derfor være overladt til dem at beslutte, om de vil indgå lokale aftaler.

Dansk Magisterforening finder tillige, at det bør præciseres i loven, hvilken instans på universitetet der har det endelige ansvar for at værne om forskningsfriheden.

Ministeren oplyser, at det fremgår af den nugældende universitetslov, at bestyrelsen er den øverste myndighed. Det betyder, at det i sidste ende er bestyrelsen, der har ansvaret for at sikre forskningsfriheden. Ministeren fører tilsyn hermed.

Danmarks Tekniske Universitet, Aarhus Universitet, Aalborg Universitet, Syddansk Universitet, Danske Universiteter og DI peger alle på aftalebestemte opgaver og forskningsbaseret myndighedsbetjening som særlige udfordringer i forhold til den individuelle forskningsfrihed, idet sådanne opgaver kan strække sig over lang tid. De nævnte høringsparter anbefaler, at der enten i loven eller dens bemærkninger tages højde for dette.

Ministeren oplyser, at forslaget imødekommes, jf. afsnittet nederst om ændringer på baggrund af høringen.

Aarhus Universitet finder det ikke klart, hvad følgende sætning betyder:
»Universitetets forskningsstrategiske rammer dækker hele universitetets profil.«

Ministeren oplyser, at det fremgår af den gældende universitetslov, at universitetets forskningsstrategisk ramme skal forstås bredt og dækker hele universitetets profil.

Det Frie Forskningsråd anfører, at det er negativt, at instruktionsbeføjelsen foreslås at bestå.

Ministeren oplyser, at den enstrengede ledelse fastholdes, og det er derfor en forudsætning, at lederne har instruktionsbeføjelse.

DJØF og AC peger som de eneste høringsparter på, at den offentlige forskningsfinansiering er en udfordring i forhold til forskningsfriheden. *DJØF* peger specifikt på kortsigtede forskningsbevillinger og konkurrenceudsættelse af midler. *DJØF* anbefaler derfor, at den foreslåede lovændring følges op af ændrede bevillingsmønstre.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 10/21

Ministeren oplyser, at Evalueringspanelet anfører: »Spørgsmålet er [...], om dette kan betragtes som et aspekt af 'forskningsfrihed', da sidstnævnte vedrørende frihed til at vælge forskningsemner, udvikle forskningsmetode og offentliggøre resultater og ikke spørgsmålet om, hvor meget tid der er til rådighed for at forske.«

Medbestemmelse og medinddragelse

Bestyrelsen på Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Danmarks Tekniske Universitet, Handelshøjskolen, IT-Universitetet, Danske Universiteter, Det kongelige Danske Videnskaberne Selskab, Danske Studerendes Fællesråd, Akademiet for de Tekniske Videnskaber, IDA, AC og DJØF støtter, at spørgsmålet om medbestemmelse og medinddragelse forankres i bestyrelsen. *AC* finder, at ændringsforslaget anerkender betydningen af ansattes medbestemmelse og medinddragelse. *Danmarks Tekniske Universitet* finder dog generelt, at forslagene går i den forkerte retning.

Det Frie Forskningsråd for Kultur og Kommunikation finder ikke, at den enkelte forskers medbestemmelse er sikret tilstrækkeligt i selve loven. *Mogens Ove Madsen* anfører, at hvis spørgsmålet om medbestemmelse overlades til bestyrelsen uden centrale minimumsstandarder, vil forslaget være uden reel betydning og indhold og foreslår, at reel medbestemmelse kan opnås ved medarbejdervalgt institutledelse og -bestyrelse.

Ministeren oplyser, at den enstrengede ledelse fastholdes, og der er ikke tilsigtet en ændring af, hvilke beslutningskompetencer der er tillagt de valgte organer. Der er tilsigtet en tydeliggørelse af den skærpede medbestemmelse og medinddragelse ved, at universitetet fastsætter disse i vedtægterne.

Danmarks Tekniske Universitet, Aarhus Universitet og Handelshøjskolen i København tilslutter sig forslaget om, at de nærmere regler om medinddragelse

skal fastsættes i vedtægten.

Københavns Universitet og Aalborg Universitet finder det imidlertid ikke nødvendigt, at det står i loven, at universitetet skal udarbejde standarder for ledelsesskik m.v. Det hører med til almindelig god ledelsesskik at fastlægge og følge grundlæggende standarder for god ledelsesadfærd og at inddrage medarbejdere og studerende m.fl.

Ministereren oplyser, at det ønskes sikret, at universiteterne forholder sig til god ledelsesadfærd og inddragelse af medarbejdere og studerende. Der kræves ikke nødvendigvis udvikling af nye standarder mv., men en synliggørelse af og åbenhed om de eksisterende.

AC finder, at bestyrelsen fremover med jævne mellemrum skal have forelagt for eksempel trivsels- og medarbejdertilfredshedsundersøgelser og selvangivelser fra de kollegiale akademiske organer.

Ministereren oplyser, at det med forslaget er præciseret, at bestyrelsen skal sikre medarbejdere og studerende medbestemmelse og medinddragelse. Det må være op til bestyrelserne at beslutte, hvordan og med hvilke metoder medbestemmelse og medinddragelse sikres. Det skal i øvrigt bemærkes, at medarbejdertilfredshedsundersøgelser kun undersøger medarbejdernes forhold og for eksempel ikke de studerendes forhold.

FTF bemærker, at det ikke fremgår, hvordan det skal sikres, at den øverste ledelse på alle niveauer i samarbejde med ansatte og studerende udvikler procedurer og organisatoriske mekanismer til reel inddragelse. *Danmarks Forskningspolitiske Råd* mener, at det bør uddybes, hvilke forventninger og krav der er til de foreslåede krav om medbestemmelse og medinddragelse.

Ministereren oplyser, at det er bestyrelserne og universitetets øverste ledelse, der nærmere skal udvikle procedurer og organisatoriske mekanismer, der sikrer medbestemmelse og medinddragelse. Det efterses, at der er taget højde for lovens intentioner om medbestemmelse og medinddragelse, når ministeren godkender universitetets vedtægt.

Københavns Universitets ledelse og Danmarks Tekniske Universitet finder, at etablering af yderligere organer på alle niveauer til medbestemmelse og medinddragelse vil være administrativt tungt og uhensigtsmæssigt. *Danmarks Tekniske Universitet* finder derfor, at det bør præciseres i loven, at der ikke er krav om nye organer.

Ministereren oplyser, at den enstrengede ledelse fastholdes med forslaget, men det er præciseret, at bestyrelsen har ansvar for at sikre medbestemmelse og medinddragelse. Forslaget imødekommes dog delvist, jf. afsnittet nederst om ændringer på baggrund af høringen.

Medarbejdersiden på Københavns Universitet finder, at det er nyttigt, at medbestemmelse og medinddragelse sker på alle niveauer for at sikre, at ledelsen overholder den skærpede pligt, og finder ikke, at en hensigt om udvikling af god ledelse kan stå alene.

Ministeren oplyser, at ledelsen skal sikre medinddragelse og medbestemmelse på alle niveauer, og hensigten om udvikling af god ledelse står derfor ikke alene.

Dansk Magisterforening finder, at det bør præciseres, at deltidsansat videnskabeligt personale medinddrages.

Ministeren oplyser, at universiteterne allerede i et vist omfang skal sikre medbestemmelse og medinddragelse for deltidsansat videnskabeligt personale. En præcisering vil dog næppe være hensigtsmæssig. Det er vanskeligt centralt at vurdere, hvordan man skal vægte en medarbejder med 2 timers ugentlig undervisning over for en fuldtidsansat.

Enstrengt ledelse

Danske Universiteter og ledelsen på Københavns Universitet påpeger vigtigheden af, at medarbejderinddragelse sker uden at kompromittere den enstrengede ledelse.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Ministeren oplyser, at forslaget imødekommes, jf. afsnittet nederst om ændringer på baggrund af høringen.

Side 12/21

DJØF anfører, at enstrengt ledelse og medinddragelse og medbestemmelse kan være hinandens modsætninger og foreslår derfor, at det i bemærkningerne understreges, at der skal ske en balancering af hensynene. *DJØF* ønsker, at den ministerielle godkendelse af vedtægter fastholder de samme hensyn.

Ministeren oplyser, at den enstrengede ledelse fastholdes, og at der skal sikres medbestemmelse og medinddragelse. Det er ledelsen og bestyrelsens ansvar, at der sikres en balancering af disse hensyn. Det fremgår af bemærkninger til forslaget, at ministeren med legalitetskontrollen af vedtægten blandt andet skal sikre, at den enstrengede ledelse fastholdes, samtidig med at medarbejderne og de studerendes medbestemmelse og medinddragelse sikres.

Dansk Magisterforening stiller spørgsmål ved, hvad der forstås ved »væsentlige beslutninger« og mener, at medarbejderne skal inddrages i beslutninger om strategisk planlægning, budgetforhold, ansættelser/afskedigelser, uddannelse, akademiske grader m.v. *Dansk Magisterforening* finder, at medbestemmelse i forhold til den enstrengede ledelsesstruktur må medføre, at medarbejderne og de studerende kan få medbestemmelse om afskedigelse af en ansat leder, for eksempel gennem et flertal i akademisk råd.

Ministeren oplyser, at det må være overladt til universiteterne gennem en intern proces at nå frem til, hvordan medarbejdere og studerende sikres medbestemmelse og medinddragelse. En central præcisering vil ikke være hensigtsmæssig for den proces, der skal foregå på universiteterne. Der er med forslaget ikke lagt op til, at medarbejdere og studerende kan afskedige en ansat leder.

Definition af medbestemmelse og medinddragelse

Ledelsen på Københavns Universitet, Danmarks Tekniske Universitet, Danske Universiteter og DI finder det uheldigt, at der anvendes formuleringen

»medbestemmelse og medinddragelse«. Det er vigtigt, at der er inddragelse af forskere og studerende, men det er et brud på den enstrengede ledelse, hvis studerende og medarbejdere får en formel medbestemmelse. *Syddansk Universitet* finder, at de to begreber i universitetets dagligdag er at betragte som synonyme. *DI* foreslår, at ordet medbestemmelse udgår fra bestemmelsen. *Aarhus Universitet* foreslår, at man anvender udtrykket medinddragelse og ikke dobbeltudtrykket »medbestemmelse og medinddragelse«, der kan skabe usikkerhed om den enstrengede ledelsesstruktur. *Ledelsen på Københavns Universitet* foreslår, at bemærkningerne udfoldes for eksempel ud fra reglerne om samarbejdsudvalg eller evalueringspanelets rapport. Desuden findes den valgte formulering, »at der sker medbestemmelse« mindre hensigtsmæssig.

Ministeren oplyser, at i evalueringsrapporten fra december 2009 defineres medbestemmelse ved de danske universiteter som inddragelse af videnskabeligt personale i beslutninger om forsknings- og uddannelsesansliggender, inddragelse af studerende i studie- og uddannelsesrelaterede ansiggender, inddragelse af administrative medarbejdere i beslutninger om administrative ansiggender og inddragelse af teknisk personale i beslutninger om tekniske ansiggender. Der skelnes således ikke i evalueringsrapporten strengt mellem medbestemmelse og medinddragelse.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 13/21

Medarbejdersiden på Københavns Universitet og Danske Studerendes Fællesråd fortolker medbestemmelse sådan, at medarbejderne skal have reel medbestemmelse for eksempel i forbindelse med godkendelse af budgetter og strategiske handleplaner. *Danske Studerendes Fællesråd* forstår ordet medbestemmelse som mere end en høringsret.

Ministeren oplyser, at forslaget ikke medfører en ændring af den enstrengede ledelse.

Opfølgning

Det kongelige Danske Videnskabernes Selskab, IDA og AC støtter, at der senest 3 år efter lovens ikrafttræden skal følges op på, om universiteterne i tilstrækkelig grad har levet op til deres ansvar efter loven. *FTF* finder dog, at opfølgningen skal ske senest to år efter lovens ikrafttræden for at fastholde opmærksomheden.

Ministeren oplyser, at loven træder i kraft den 1. juli 2011. Universiteterne skal have mulighed for at organisere sig og implementere eventuelle nye organer mv. Det er derfor ikke hensigtsmæssigt at følge op på loven før 3 år efter ikrafttrædelsen.

Det kongelige Danske Videnskabernes Selskab anbefaler, at man præciserer præmisserne for opfølgningen. *AC* foreslår, at opfølgningen tager udgangspunkt i lovbetragtningerne til, hvad vedtægterne skal indeholde på dette område.

AC og DJØF understreger vigtigheden af, at opfølgningen må kunne få lovgivningsmæssige konsekvenser, hvis der ikke er sket tilstrækkelig medinddragelse og medbestemmelse. *FTF* foreslår, at der allerede nu beskrives klare reaktionsformer, hvis dette sker.

Ministeren oplyser, at det er for tidligt, allerede inden loven er trådt i kraft at

binde sig til bestemte præmisser for opfølgningen. Når ændringen har haft mulighed for at slå igennem, vil det være muligt at vurdere, hvad der er behov for særligt at følge op på.

Bestyrelsens uafhængighed og udpegningsperiode

Danske Universiteter finder forslaget til nye regler for udpegning af udefrakommende bestyrelsesmedlemmer unødigt komplekse. I stedet burde det være op til universiteterne selv at fastlægge et system, der kan sikre, at selvsupplering i bestyrelsen undgås fremover.

Ministerens oplyser, at forslaget kan fremstå komplekst, hvis det ses i forhold til de nuværende bestemmelser. Det vurderes imidlertid nødvendigt med ændringen for at sikre, at alle universiteter organiserer systemer, der sikrer mod bestyrelsernes selvsupplering. Det er helt op til universiteterne selv i deres vedtægter at fastlægge proceduren for udpegning af deres udefrakommende medlemmer, så længe det enkle princip om adskillelse af det indstillende og udpegende organ fastholdes.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 14/21

Danmarks Tekniske Universitet mener overordnet, at »tendenserne til detailregulering« risikerer at medføre, at det bliver svært at rekruttere engagerede udefrakommende medlemmer til universitetsbestyrelserne.

Ministerens oplyser, at ændringen er nødvendig for at sikre, at bestyrelserne fortsat har stor troværdighed. Det vurderes, at ændringen er nødvendig for, at universiteterne og deres bestyrelser kan påtage sig det ansvar, som samfundets store investeringer i universiteterne og de udvidede frihedsgrader, i medfør af hele dette ændringsforslag, lægger op til.

Danmarks Tekniske Universitet anfører, at det ikke fremgår klart af forslaget, om bestyrelsen kan udgøre det indstillende organ. Samtidig bemærker *Danmarks Tekniske Universitet*, at man på universitetet opfatter reglen om, at bestyrelsen ikke alene skal vælge medlemmerne af det udpegende og det indstillende organ, kan imødekommes gennem en høring om nedsættelsen af de to organer i universitetets repræsentantskab.

Ministerens oplyser, at forslaget imødekommes, jf. afsnittet nederst om ændringer på baggrund af høringen.

Danmarks Tekniske Universitet lægger stor vægt på, at diskussionen af kandidater til bestyrelsen fortsat kan ske i et lukket forum, således at kun den søgte profil og de udpegede medlemmer efterfølgende offentliggøres.

Ministerens oplyser, at det fremgår af bemærkningerne, at det også er et hensyn, der lægges vægt på i forslaget.

Danmarks Tekniske Universitet finder, at det vil have en uheldig virkning at åbne op for, at alle kan stille forslag om udefrakommende bestyrelsesmedlemmer til det indstillende organ. Det vil medføre, at også andre universiteter kan stille forslag, ligesom det vil medføre at nye medlemmer, der er udpeget på baggrund af forslag fra en bestemt interessegruppe, vil få vanskeligt ved at fremstå som

uafhængigt.

Ministeren oplyser, at det er op til det enkelte universitet at fastlægge procedurer, der på en hensigtsmæssig måde kan håndtere forslag fra udefrakommende.

Endelig finder *Danmarks Tekniske Universitet* det uhensigtsmæssigt, at universitetet i sin vedtægt skal fastsætte, om nye udefrakommende medlemmer, der udpeges midt i en periode, skal udpeges for resten af perioden eller for en hel ny periode. Det bør være muligt for universitetet at afgøre fra sag til sag.

Ministeren oplyser, at forslaget sikrer, at der er gennemskuelighed i universitetets udpegningsprocedurer, og at alle udefrakommende bestyrelsesmedlemmer sidder i bestyrelsen på samme betingelser. Det vurderes ikke hensigtsmæssigt, at procedurerne kan ændres ad hoc.

Handelshøjskolen i København mener, at forslaget om de to nye organer vil mindske gennemskueligheden i udpegningen, da det vil skabe uklarhed om kompetencefordelingen mellem de tre organer. *Handelshøjskolen i København* mener, at ønsket om at undgå »kammerateri« bedre kan imødekommes med skærpede krav til gennemskuelighed og den indbyrdes uafhængighed af bestyrelsesmedlemmerne under det nuværende system. *DI* anfører, at det er vigtigt for at sikre interessen for bestyrelsesarbejdet, at der fortsat kan være lukkethed omkring rekrutteringsfeltet til bestyrelsesposterne.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 15/21

Syddansk Universitet noterer sig, at man på universitetet har gode erfaringer med et system, der svarer til det, der angives i lovforslaget. *Aarhus Universitet* noterer sig, at universitetets nuværende system for udpegning af udefrakommende bestyrelsesmedlemmer er i overensstemmelse med de foreslåede bestemmelser. Derudover hilser universitetet opblødningen af reglerne om bestyrelsesmedlemmernes udpegningsperiode velkommen, idet det muliggør rullende udskiftning.

Ministeren oplyser, at forslaget har til formål at værne mod selvsupplering. Det indeholder også skærpede krav til gennemskuelighed. Det er op til universitetet selv at sikre, at der ikke er uklarhed om kompetencefordelingen mellem de forskellige organer.

Aalborg Universitet finder i udgangspunktet ændringerne unødvendige. Formålet med ændringerne kan ifølge universitetet nås alene gennem øgede krav til transparens. Endvidere finder universitetet, at der er inkonsistens mellem kravet om, at bestyrelsen ikke alene må udpege de to organer og muligheden for, at bestyrelsen eller dele heraf selv kan udgøre det ene organ.

Ministeren oplyser, at bestyrelsen ikke alene må nedsætte de to organer. Der skal altså inddrages andre parter. Det udelukker ikke, at bestyrelsen selv udgør et af organerne.

Aalborg Universitet foreslår i øvrigt, at kompetencekravene til de udefrakommende bestyrelsesmedlemmer skærpes, så de også skal have indsigt i uddannelse og/eller vidensproducerende virksomhed.

Ministeren oplyser, at hvert universitet bedst afgør, hvilke øvrige kompetencer der er behov for i bestyrelsen. De i loven fastsatte kompetencekrav sikrer, at bestyrelserne kan løfte deres ansvar som øverste ansvarlige for så store organisationer som universiteterne.

AC og DJØF bifalder ændringerne i forhold til udpegning af udefrakommende bestyrelsesmedlemmer. *Akademiet for de Tekniske Videnskaber* støtter forslaget om introduktion af indstillings- og udpegningsorganer. *Dansk Erhverv* hilser ændringerne velkommen og understreger, at alle bør have adgang til at foreslå nye bestyrelsesmedlemmer til indstillingsorganet.

Københavns Universitets bestyrelse støtter øget transparens i udpegningen af udefrakommende bestyrelsesmedlemmer, men finder det uhensigtsmæssigt at stille krav om oprettelse af nye organer til formålet. Bestyrelsen finder, at kravet om medinddragelse af »universitetsbefolkningen« i væsentlige beslutninger er tilstrækkeligt. Dernæst finder bestyrelsen, at forslaget angående udpegningsperioden bør specificeres således: »Et udefrakommende medlem af bestyrelsen vælges for en periode på 4 år med mulighed for genudpegning en gang.« *Dansk Magisterforening* mener videre, at 8-års grænsen for udefrakommende bestyrelsesmedlemmer burde deles op i to 4-årige perioder. *Danske Studerendes Fællesråd* ønsker, at der holdes fast i 4-årige udpegningsperioder for at sikre, at det efter fire år er muligt *ikke* at udpege medlemmet for en ny periode.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 16/21

Ministeren oplyser, at forslaget imødekommes delvist, jf. afsnittet nederst om ændringer på baggrund af høringen.

Københavns Universitets medarbejdere anfører på sin side, at ovenfor nævnte specifikation burde være: »Et udefra kommende medlem kan ikke sidde i bestyrelsen i mere end 4 år, dog med mulighed for genudpegning en gang.« *Københavns Universitets medarbejdere* er enige i ændringernes formål, men mener, at det med fordel kunne indføres, at der skal være medarbejderrepræsentanter i alle organer, og at der ikke må være bestyrelsesrepræsentanter i udpegningsorganet.

Københavns Universitets studerende bifalder ændringerne i udpegningsprocedurerne, men mener, at det bør ekspliciteres, at studerende og medarbejdere skal være repræsenteret i udpegnings- og indstillingsorganerne. *Danske Studerendes Fællesråd* finder ikke, at konstruktionen med »professionelle universitetsbestyrelser« i tilstrækkelig grad gør det muligt at stille bestyrelsesmedlemmerne til ansvar for deres virke og ønsker internt valgt bestyrelse på universiteterne. *Danske Studerendes Fællesråd* og *Dansk Magisterforening* finder, at de udpegende og indstillende organer bør have medarbejdere og studerende som medlemmer.

Ministeren oplyser, at det er op til det enkelte universitet, at organisere indstillende og udpegende organer således, at de bedst opfylder institutionens behov. Hvorvidt medarbejdere skal repræsenteres i organerne, må afgøres på denne baggrund.

Københavns Universitet foreslår, at der i bemærkningerne opstilles yderligere

eksempler på, hvordan en udpegningsprocedure kan fastlægges efter de foreslåede regler.

Ministeren oplyser, at det vil gå imod intentionen om, at universiteterne finder den løsning, der passer bedst til institutionens behov.

Dansk Magisterforening mener overordnet, at det burde være muligt at have internt bestyrelsesflertal samt intern formand på universiteterne.

Ministeren oplyser, at det eksterne bestyrelsesflertal er et vigtigt grundlag for bestyrelsernes evne til at foretage strategiske prioriteringer på universiteterne, såvel som for deres mulighed for at stå til ansvar overfor ministeren for universiteternes udvikling.

Aalborg Universitet og *Mogens Ove Madsen* mener, at det er prisværdigt, at der bliver sat fokus på at undgå selvsupplering blandt udefrakommende bestyrelsesmedlemmer på universiteterne. *Mogens Ove Madsen* mener dog ikke, at forslaget tilstrækkeligt sikrer i mod selvsupplering og foreslår, at man tager udgangspunkt i de regionale Vækstforas organisering som model for udpegning af udefrakommende bestyrelsesmedlemmer.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 17/21

Ministeren oplyser, at det er op til universiteterne selv, hvor de vil søge inspiration i udarbejdelsen af deres procedurer for udpegning af udefrakommende medlemmer til bestyrelsen.

Danmarks Forskningspolitiske Råd støtter, at der indføres indstillings- og udpegningsorganer, selvom modellen virker tung. Rådet mener, at det er vanskeligt at foreslå bedre løsninger. Herudover ønsker rådet, at det bliver et krav til de udefrakommende bestyrelsesmedlemmer, at de har erfaring med sektorens kerneopgaver på højt internationalt niveau.

Ministeren oplyser, at hvert universitet bedst afgør, hvilke øvrige kompetencer der er behov for i bestyrelsen. De i loven fastsatte kompetencekrav sikrer, at bestyrelserne kan løfte deres ansvar som øverste ansvarlige for så store organisationer som universiteterne.

DI støtter øget gennemsækelighed i udpegningen af bestyrelsesmedlemmer, herunder at det ikke må være bestyrelsen alene, der udpeger medlemmer til de i forslaget omtalte organer. Endelig finder *DI* det uheldigt, at der i bemærkningerne anføres, at udefrakommende bestyrelsesmedlemmer ikke må repræsentere forskellige interesser. *DI* mener, at det er nok, at der i lovtæksten står, at medlemmerne er udpeget i deres personlige egenskab. Bemærkningerne sår tvivl om dette og kan tolkes sådan, at ansatte i virksomheder og organisationer ikke kan indgå i bestyrelsesarbejdet.

Ministeren oplyser, at de udefrakommende medlemmer fungerer i deres personlige egenskab i bestyrelserne. Dette fremgår klart i bemærkningerne til den gældende lov.

Landbrug og Fødevarer kan tilslutte sig forslaget, men anbefaler, at der i relation til udpegning af erhvervsrepræsentanter arbejdes for en udbygget dialog mellem

universiteter og erhverv, herunder f.eks. i samarbejdsorganer på et »højt niveau«.

Ministeren oplyser, at det er op til det enkelte universitet, hvordan kontakten til erhvervslivet bedst organiseres.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening er positive over for forslaget og anbefaler, men anbefaler at universiteternes aftagerpaneler inddrages aktivt i udpegningen af udefrakommende bestyrelsesmedlemmer. Dernæst foreslår *Finanssektorens Arbejdsgiverforening*, at det gøres til et krav, at de udefrakommende medlemmer har forståelse for det arbejdsmarked, som universiteterne uddanner studerende til.

Ministeren oplyser, at det er op til det enkelte universitet at organisere indstillende og udpegende organer således, at de bedst opfylder institutionens behov. Hvorvidt aftagerpaneler skal repræsenteres i organerne må afgøres på denne baggrund. Det enkelte universitet afgør tilsvarende bedst, hvilke øvrige kompetencer der er behov for i bestyrelsen. De i loven fastsatte kompetencekrav sikrer, at bestyrelserne kan løfte deres ansvar som øverste ansvarlige for så store organisationer som universiteterne.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 18/21

Opfølgning på den tværministerielle rapport om selvejende institutioner

Universiteterne opfatter selvejereformen som et centraliseringstræk, der på sigt vil reducere ledelsesrummet på universiteterne og dermed mulighederne for at agere hurtigt og hensigtsmæssigt på et internationalt konkurrencebetinget marked for både uddannelse og forskning. *Universiteterne* finder endvidere, at selvejereformen vil føre til yderligere bureaukratiske forhindringer for det selvstyre, som var et centralt idégrundlag bag universitetsreformen.

Danske Universiteter og Syddansk Universitet vurderer, at ændringerne i selvejereformen ikke har afsæt i de politiske intentioner i universitetsloven om at styrke universitetsledelserne og øge autonomien. Ej heller synes universitetsevalueringen fra 2009 og dens anbefalinger om diversitet i sektoren og skabelse af en højtillidsstrategi at være taget i betragtning. Ifølge *Danske Universiteters* vurdering er der snarere tale om ændringer, der er ønsket af de ministerielle embedsmænd, der fremover skal overskue færre regelsæt og får flere håndtag til at styre institutionerne med. *Danske Universiteter* har overordnet set svært ved at se logikken i, at en reform af universitetsloven, der tager udgangspunkt i en evalueringsrapport, der anbefaler flere frihedsgrader til universiteterne og en højtillidsstrategi mellem universiteterne og samfundet, bliver benyttet til at stramme op om den statslige styring af sektoren.

Ministeren oplyser, at den tværministerielles arbejdsgruppe anbefalede, at selvejende institutioners økonomiske og administrative forhold fremadrettet reguleres gennem tværgående områdelove og et begrænset antal bekendtgørelser. Formålet med forslaget er at tilpasse universitetsloven, så bestemmelser vedrørende tilskud, regnskab og revision følger arbejdsgruppens anbefalinger.

Ministeren vurderer, at de foreslåede tilpasninger kun indebærer meget begrænsede ændringer i universiteternes vilkår.

Ministeren ser ingen modsætning i en harmonisering af bestemmelser vedrørende tilskud, regnskab og revision på tværs af ministerområder og universitetslovens intention om at skabe stærke institutioner med stærke ledelser.

Krav til systemanvendelse

Universiteterne peger på indgreb i universiteternes muligheder for at tilrettelægge en effektiv økonomistyring.

Aalborg Universitet finder, at reel organisatorisk frihed nødvendigvis må omfatte kompetence til at vælge økonomistyringsværktøjer, der understøtter universitetets virksomhed, men at universiteterne naturligvis skal sikre, at disse styringsværktøjer har en tilstrækkelig transparens, således myndighedernes databehov kan tilgodeses.

Danmarks Tekniske Universitet anfører, at det synes at blive et krav, at universiteterne fremadrettet vil skulle anvende de basissystemer, som Økonomistyrelsen stiller til rådighed. Det fremgår ikke, hvad der forstås ved et sådant basissystem, og dermed hvor omfattende kravene til tilpasning af *Danmarks Tekniske Universitets* subsystemer vil være. Det ligger dog klart, at uanset hvilken betydning, der lægges i "basissystem" så vil krav om at *Danmarks Tekniske Universitet* skal bruge et sådant være et alvorligt indgreb i *Danmarks Tekniske Universitets* selveje, fordi det drastisk reducerer ledelsens muligheder for selv at tilrettelægge optimeringer og rationaliseringer af en række administrative systemer.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 19/21

Danske Studerendes Fællesråd ser en risiko for at ændringsforslaget vedrørende selvejereformen, vil få en negativ betydning for universiteternes økonomi, f.eks. i form af udgifter til omstilling af regnskabssystemer. *Danske Studerendes Fællesråd* efterspørger gennemsigtighed i universiteternes budgetter og regnskaber, sådan at det er muligt at sammenligne universiteternes udgifter. *Danske Studerendes Fællesråd* finder dog der bør dog tages hensyn til universiteternes særegenheder i fastlæggelsen af fællesregler.

Ministeren oplyser, at implementeringen af selvejereformen i universitetsloven ikke ændrer på de nuværende krav til universiteternes systemvalg.

Beløbsgrænsen for forlæggelse af ansøgninger for Finansudvalget

Danmarks Tekniske Universitet anfører, at det synes at være en konsekvens af selvejereformen, at Finansudvalget fremover skal godkende anlægsprojekter på mere en 60 mio. kr., selvom *Danmarks Tekniske Universitet* som en del af sit selveje, der også omfatter ejerskab til bygninger, ved Aktstykker 185 har fået godkendt en grænse på 100 mio. kr. *Danmarks Tekniske Universitet* finder det vigtigt, at denne grænse fortsat er gældende.

Ministeren oplyser, at der som hidtil vil kunne fastsættes særlige forelæggelsesgrænser i anmærkningerne til finansloven. De særlige bevillingsbestemmelser herom for Danmarks Tekniske Universitet og Handelshøjskolen i København forventes videreført uændret.

Øvrige forhold

Roskilde Universitet anfører, at det er uheldigt, at ministeriet vil have adgang til at regulere universiteternes kommunikation med studerende og ansøgere, og finder, at bestemmelsen forekommer unødvendig.

Ministeren oplyser, at ministeriet ikke regulerer universiteternes kommunikation. Med forslaget får universiteterne mulighed for at beslutte, at al kommunikation skal foregå elektronisk for den enkelte uddannelse mellem universitetet og studerende og ansøgere til universitetets uddannelser. Universiteterne har hidtil ikke haft hjemmel hertil for Undervisningsministeriets uddannelser.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening finder det positivt, at det nu bliver muligt for universiteterne at tildele fripladser og stipendier til studerende på erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser udbudt på et universitet.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

På baggrund af høringssvarene og efter drøftelser i forligskredsen (V, S og KF) er der foretaget følgende overordnede ændringer:

Side 20/21

- Det tydeliggøres i bemærkningerne, at den enstrengede ledelse fastholdes. Der er ikke påtænkt nogen ændring heraf, men det er præciseret i forslaget, at bestyrelsen har ansvar for at sikre medbestemmelse og medinddragelse.
- Bemærkningerne præciseres, så det fremgår, at det skal være tydeligt, hvilke opgaver de enkelte råd og udvalg skal varetage, samt hvilke kompetencer de har.
- Forslaget præciseres, så lederen på det relevante organisatoriske niveau er født medlem af akademisk råd. Den øvrige sammensætning af akademisk råd forbliver uændret. På denne måde sikres det, at akademisk råd får den fornødne indflydelse og tilknytning til ledelsesstrengen.
- Formuleringen i § 15, stk. 1, bibeholdes, men der indsættes et »herunder«, for at tydeliggøre, at akademisk råd har et bredere virke end at sikre medbestemmelse og medinddragelse.
- Formuleringen i § 18, stk. 1, bibeholdes, men der indsættes et »herunder«, for at tydeliggøre, at studienævnet har et bredere virke end at sikre medbestemmelse og medinddragelse.
- Formuleringen i § 16 b, stk. 1, revideres, så også videnskabelige medarbejdere indgår i bestemmelsen.
- Forslaget tilpasses, så ph.d.-skolelederen og studielederen skal udpeges af rektor. Der har ikke med forslaget været tilsigtet en ændring af dette forhold.
- Forslaget tilpasses, så ph.d.-skolelederen skal være anerkendt forsker på linje med de øvrige videnskabelige ledere.

- Bemærkningerne udfoldes i forhold til forskningsbaseret myndighedsbetjening.
- Det præciseres i bemærkningerne, at der med forslaget ikke har været tanken, at universiteterne skal oprette yderligere organer.
- Bemærkningerne tydeliggøres, så det fremgår, at bestyrelsen kan være det indstillende organ, samt at en drøftelse af nedsættelsen af de to organer med for eksempel repræsentantskab imødekommer kravet om, at bestyrelsen ikke alene vælger medlemmerne i de to organer.
- Forslaget tilpasses, så den maksimale otteårige periode mindst skal være opdelt i to udpegningsperioder.
- Forslaget tilpasses, så bestemmelsen om, at ministeren skal kunne afsætte institutionsrevisorerne, udgår. I stedet tilføjes det, at Rigsrevisionen og ministeriet skal underrettes om antagelse og afskedigelse af revisor, samt om årsagen til revisorskift.
- Det præciseres i bemærkningerne, at revisionen foretages i et nærmere fastsat samarbejde mellem rigsrevisor og institutionsrevisor og at revisionen fortsat er Rigsrevisionens ansvar.
- Endvidere er ordet ”regnskab”, hvor det er hensigtsmæssigt, ændret til ”årsrapport”.

Herudover er der foretaget en række tekniske justeringer m.v., som fremgår af det fremsatte lovforslag.